

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Legenda Doamnei Neaga

In urma cu 530 de ani...

Doamna Neaga era stăpâna comunelor Rusavat, Cislău, Lapoș, Tisău, Grăjdana, Magura, Sarate, Valea Scheilor. Faptul că oamenii comunei Lapoș au dat numele ei numeroaselor locuri precum Biserica Doamnei Neaga, puțul Doamnei Neaga, Poiana Doamnei Neaga, zidul Doamnei Neaga, arată că aceștia îi purtau respect și voiau să păstreze vie amintirea și legenda sa.

În anul 1591, soțul ei, Mihnea, trece de partea turcilor („se turcește”). Doamna Neaga nu a vrut însă să îi urmeze exemplul. Caracter total opus soțului ei, dedicată acțiunilor de binefacere și conștientă de posibilitățile și poziția sa în societate, Doamna Neaga se retrage în părțile Lapoșului, aici simțindu-se în siguranță.

Legende locale susțin că Doamna Neaga ar fi construit aici o cetate unde se retrăgea în caz de pericol. Când amenințarea s-a ivit și în aceste locuri, se spune că ar fi potcovit un cal așezându-i potcoavele invers pentru a-i deruta pe urmăritori, și astfel și-ar fi pierdut urma, având timp să găsească ajutor.

Doamna Neaga a avut și urmași. După ce au fugit din București din cauza turcilor, Doamna Neaga și cele două fete ale ei, Ileana și Cristina, s-au adăpostit în drumul lor către mănăstirea Buda (ctitorie a familiei lor) la conacul din Lapoș. Aici au fost ajunse de către urmăritori. Se spune că într-un moment de disperare, pentru a-și salva onoarea și puritatea, cele două fete s-au aruncat într-o fântână, sub ochii mamei lor. Acest puț există și astăzi și se află în apropierea unor ruine ce poartă denumirea de „Zidul Doamnei Neaga”.

Cateva sunt femeile care marcheaza istoria tarii noastre. Numai cateva. Iar legendele se transmit chiar de la cei care le traiesc.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

In zilele noastre...

În drum spre Cetățuia nimic nu face să se simtă lumina specifică unei minunante zi de sâmbătă, de primăvară. Nimic. Numai sufletul unei bătrâne care iese de la biserică, strângând sub braț o pungă cu un colac, un mar, o lumanare și o eugenia.

„Am văzut-o pe însăși Doamna Neaga. Să fie vreo 10 ani de atunci. Ma duceam aici, la noi la pădure, cum zicem noi, la Magureanca. Și am mers prin pădurea aia, am mers prin ea, să tot fi fost o noapte întreagă. Până la Cetățuia. M-am oprit acolo și am urcat în observatorul ala. De acolo mă uitam peste apa Buzăului. Îmi ziceam – aoleu, cum mă mai dau eu jos de aici? Și cum îmi făceam eu așa griji, a venit dintr-o dată o pasăre mare de tot și mi-a zis să mă sui pe aripile ei ca mă da ea jos. Nu m-am speriat că o pasăre putea să vorbească. Am știut chiar înainte să spună vreun cuvânt că nu e o pasăre obișnuită. M-am urcat și m-a adus aici, la Biserica Doamnei Neaga și m-a lăsat încet pe pământ, în fața bisericii. Pasărea s-a așezat lângă mine și s-a transformat într-o femeie înaltă și subțire, cu părul lung și negru prins într-o coadă groasă. Nu mai văzusem haine ca ale ei decât în cărțile cu povești din copilărie. Mi-a zis să vin aici și să mă rog la Doamna. Apoi s-a transformat la loc în pasăre și și-a luat zborul. Puteam să și mor din visul ala. Duminică următoare m-am dus din nou la biserică și m-am rugat, dar niciodată nu am mai văzut-o pe Doamna Neaga. Sunt sigură că ea era și pasărea și doamna aceea din alte vremuri. De atunci, nu există duminică în care să nu vin aici și să mă rog lui Dumnezeu.”

E visul bătrânei Anica Dinu din Izvoranu. Strângă pungă cu pomana și batul în care își sprijină corpul. Doamna Neaga i-a marcat viața și zice ea că a salvat-o de la moarte. La scurt timp după ce a visat, a venit și i-a făcut pomana doamnei care s-a refugiat la Izvoranu în 1591, când sotul ei, Mihnea Turcitul a dat de necaz. Ea a fugit din calea navalitorilor și a ridicat, în șapte comune din județul Buzău, cetăți. Ruinele uneia dintre ele se află la intrare în Izvoranu. Impresionant este că oamenii locului își amintesc de la bătrâni povești legate de doamna pe urmele căreia încă vin istorici și analiști ai lumii moderne. Căuta bisericile fortificate și legendele despre ea, precum cea cu întorsul potcoavelor la cai, ca să îi pacalească pe turci. Așa, zic oamenii locului, a scăpat Doamna Neaga și a stat în pădurile din zona aceasta.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

„Zona asta e a Reginei Buzăului. Ne-a lasat o manastire, o biserica si un loc unde nu mai sunt ziduri. Se cunoaste unde a stat. E piatră de un metru latime. Ziduri serioase.,– imi intareste convingerea, unul dintre batranii satului. Acum sase sute de ani, istoria era scrisa de o femeie pe care nevoia o impingea sa-si gaseasca locul de aparare.

Doamna Neaga este intr-adevar cunoscuta ca Regina Buzăului, prin ceea ce a construit in zona noastră, iar manastirea Bradu, ca Cetatea Doamnei Neaga. In vremea de restriste, manastirea le-a fost loc de aparare si celor din familia Brancoveanu, iar casa domneasca de la manastire a fost construita din ordinul harnicului domnitor.

Se spune ca Doamna Neaga se arata si astazi in aceste tinuturi. Și, pentru a le spune oamenilor ca tine la ei si nu ii lasa in vremuri grele, vine din cand in cand si lasa cate un semn. Asa a fost mereu. Asa a fost si in anul 2016 cand singura statuie din cele 265 ale muzeului in aer liber de la Ciolanu, a fost culcata la pamant. Era statuia ridicata de mesterul Gheorghe Coman in cinstea ei. A vrut sa arate oamenilor ca ea este inca vie si apara tinutul asa cum a facut-o întotdeauna....

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

